

Biblioteka Jagiellońska
Kraków

טעטעטאכאזער צייטונג

אָנאַנסען-פּרייז:

פאַר אַ מיליטער שורה
פּער 18 טעג 24 גראשען
פּער 60 טעג 60 גראשען
פאַר אַ יאָרהאַלט פּער 180 גראשען

ערשטער יעדער פרייטאג
רעדאקציע און אדמיניסטראציע
ערשטער ארבעט 6. טעלעפאן 201.

זעכסטער פרייטאג

טעלעפאן 201

טעלעפאן פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע:
Częstochowa, Aleja 6. telefon 201.

Piątek dnia 9 września 1927

ריכט צינדער 5 מיט 47 מיניט

פרייטאג, 9. סעפטעמבער, 1927.

דינסטאג, 14. ד. ד. ח. גאס

א בלימער-פערקויף "בית לחם"

פרי צו קענען אדרבפיהרען די נויטיגע אקציע פאר די בכבוד'ס יודישע פאמיליעס אויף די קומענדיקע ימים טובים.
משענטאכאזער יודישע, שטייט די דאזיקע אקציע און נעמט אין איהר דעם ווארעמסטעם אנטויל.
בעשענדיגט אין פאל פון א נישט ליכטיגן העכערן דער בלימער-פערקויף פארקויפט צופערנעם מיטוואך.

אונזער

ביכער-פרעמיעס

פאר אויגוסט

פאר מאנאט אויגוסט האבען מיר בעשטימט פאר אונזערע לעזער פאלגנדע:

10 ביכער

אלס פרעמיעס

- (1) יודישע נעשכטע, דר. גרעץ, 9 בענדער
  - (2) יודישע קולטור-געשיכטע, גירעמאן
  - (3) פנים-טויטע שטאט, פלינענבערג
  - (4) הומאריסטישע ערצהלונגען, 11 ביכלעך, וועגנער
  - (5) רעד קופער-קעניג פון סיפור, רייז
  - (6) אין וואנדער-לעבען, גאראדעצקי
  - (7) ערצהלונגען און בילדער, היינענבערג
  - (8) פאקטען, סענאלאזשיש
  - (9) נאטור-געשיכטע, 3 בענדער, בירנבוים-קאסעל
  - (10) די צוואה, דר. לעהמאן
- די ציהונג קומט פאר מיטוואך, דעם 14. ד.ח. 7 אוועק.

די נעמען פון די וואס-פגורל וועלען פער-עפענטליכט ווערען אין נעכסטען נומער פון אונזער צייטונג.
די ג' אבאקענטען ווערען געבעטען איינצו-צאהלען דעם אבאקענטעס-אבזאחאל כדי צו קע-נען אריינגעהן אין גורל.

Starszy felczer

K. KIJAK

powrócił

KRAKOWSKA № 8.

א דער - יונגער

ווערט געוויסט אין דער מעכאנישער שלאסער
שלאסער - ווערקשטעל פון דער פירמע
S. DZIAŁOSZYŃSKI
ul. Fabryczna № 4.

אויף ראטעס!

אכעראם שיכווארג

פאר מענער, פרויען און קינדער
די בעסטע אויסארבעיטונגען און די נעכסטע
פאסאנען אויף גאלאנישע
ווערקשטעל פון דער פירמע
S. DZIAŁOSZYŃSKI
ul. Fabryczna № 4.

הדסים MYRTA

na ŚWIĘTO PSALM
poleca w większych ilościach
ZAKŁAD OGRODNICZY
S. JASTRZĘBSKIEGO w Częstochowie.

Dr. med. Okulista - trachomatolog

JAN SKOTNICKI

ul. Panny Marji 20

Przyjmuje od 4-7.

בעקאנטמאכונג

דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז מיט דער ערלויבע-
ניש פון דער וואַסעוואדסטווא איז געגרינדעט געווארען
א סליינסוחרים אין מארקטהנדלער-
פערקויף איז טשענסמאכאז.

דער פערקויף שטעלט זיך די אויפגאבע צו פערמירונגן די אינטער-
סען פון די געריקטע קליינסוחרים און פארקאנדלער אויפ'ן עקאנאמישען
געביט, אויך צו דערהויבען דעם קולטורעלען מצב פון די מיטגלידער.
אין דער ערשטער ריזיקע וועט דער פערקויף פערמירונגן ווען מ'ט-
גלידער בנוגע די שטענדיקע אין אוראנד סקארבאז און דעם וואוינונגס-
שטייגער אין מאנאסטראט.
אין דער שפיין פון פערקויף שטעהן די ה"ה דר. אראלד בראם.
ש. ניעמיראָווסקי. י. מ. עפשטיין א.א.
דער סעקרעטאריאט געפינט זיך אין דער ערשטער אקצע 12 אין און סטעיג פון
וונטאג דעם 11. ד.ח. יעדען מאנ 7 פון 10 אוועק.
די צייטשכרייבע פערזאנלעכע.
בעקאנטמאכונג: וונטאג, דעם 11. ד.ח. פינקטליך 5 נאכמיטאג קומט פאר די
ערשטע יצונג פון דער צייטווייליגער פערזאנלעכע.
אלע מיטגלידער ווערען געבעטען צו קומען פונקטליך.

די גבאים און האמיטעט פון דער שטאדט-שוהל
מאכען בעקאנט, אז אנהויבענדיג פון מיטוואך, דעם 14-טען ד.ח. וועלען
יערען טאג פון 3 ביז 6 נאכמיטאג ארויסגעגעבען ווערען פלעצער פאר די
מתפללים פון דער שוהל, ווי אויך חלקן פערדיינען ווערען פלעצער אויף
די ימים-טובים פאר מענער און פרויען.
מיר מאכען אויפמערקזאם, אז און אנטשטויס-קארטען וועט אין דער
שוהל נישט אריינגעלאזען ווערען.
די גבאים פון דער שטאדט-שוהל.

די חברה "אהבת אחים" אגראדאוו 20

מאכט בעקאנט, אז וונטאג פ' האזינו קומט פאר אין זאל פון יודישען
סוור און ספארט-פערקויף א חינוך הספר.
אגראדאוו 22

די נאנצע הכנסה וועט געווען פאר דער געזונט-הסדרה-קאסע בן דער אויפגעשטאנענער
חברה. אויס'ן חינוך נעמט אנטויל דער חוץ ח' ב'ד'ש' מיט'ן כתר.
אויף די ימים-טובים ארבעט און די חברה "אהבת אחים" א מנין אין זאל פון סוור און
ספארט-פערקויף, וואו עס וועלען דאזונטן די בעסטע הינצ' בעלי-חלות, גילעסען צו
פיליגע פרויען.

Szkoła Rzemieślniczo - Przemysłowa dla Żydów

w Częstochowie

podaje do wiadomości, że z dniem 1. września roz-
poczęły się zajęcia szkolne.

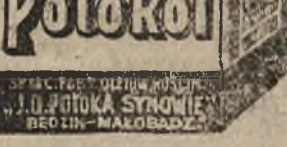
Kancelaria czynna codziennie od 9 do 2.

Zapisy trwają nadal

Jednocześnie zawiadamiamy, że dn. 1. września roz-
poczęły się lekcje na Kursach Doksztalcających dla
terminatorów przy Szkole Rzemiosł.

Zapisy codziennie od 7 do 9 wiecz.

עס איז א וועכענט-
פערשטענדליכע זאך
פארוואס יעדער וויר-
טין פארקערט נור

"פאטאקאל"

פאטאקאל

דארף קליינער נישט פערנעמען ענט-
האלט 100 פראצענט פעטס אין און
פערקויפן מיט א הכשר

קופאז נר 1

פון ביכער-פרעמיעס פאר סעפטעמבער

Zu der Verlobung von unseren Sohn und Bruder
Moritz Gelbard (Paris) mit Frä. Ewa Kohn
wünschen eine glückliche Zukunft
Mutter, Geschwister u. Familie.

דעם ה' גרינבערג און אטמיליץ צו דער פערזענליכער פון ווער שטענדיק
נקיטע מיט ה' לעאן גראסע וועלען א הערצליכען מיט-טוב
שלמה נאזאק אין פאמיליע.

צו דער פערזענליכער פון אונזער שוועסטער-שאכטער און קווינקע
נעניא גרינבערג מיט ה' לעאן גראסע
וועלען פון זי פילע גליק און א בלוזענדיק צוקונפט
יודישע נאזאק און פאמיליע.

Z okazji zaręczyn
p. Geni Grinberżanki z p. Leonem Graussem
życzymy Im wiele szczęścia
Karola Nowakówna, Moryc Majerowicz.

Z okazji zaręczyn kuzynki naszej
Geni Grinberżanki z p. Leonem Grausem
życzymy szczęśliwej przyszłości
Gutmanowie.

אכטונג האנדווערקער!
שבת, דעם 10 חרושעטיקן ד.י. 7-30 אוועק קומט פאר אין אייגענעם
קאפאל, אלעס 40

א גרויסער מיטינג
א.ד.ה. מ. דאס אינדוסטרי (צטעטו) - געזעץ
און דער האנדווערקער.
איינגאנג פאר אלע האנדווערקער פרי!
האנדווערקער קומט מאסענעווען

דער האמיטעט דער נייער סינאגאג
מאכט בעקאנט אז אנהויבענדיג פון וונטאג דעם 11-טען ד.ח. וועט אין דער
קאנצלעאריע פון דער נייער סינאגאג פון 5 ביז 7 אוועק ווען צו בעקומען
אינטערעס בילעטען אויף די ימים גוראים.
מיר בעטען זיך צו פערקויפן מיט בילעטען וועל און אינטערעס-קארטען
וועט קליינער נישט אריינגעלאזט ווערען.
דער סינאגאגע קאמיטעט

רשמוע אר הרנה ואל התפלה.
שוהל פרושיצקי, אלעס 1
די פערזאנלעכע
מאכט בעקאנט, אז די פלעצער פאר פרויען און מענער אויף די קומענדיקע
ימים גוראים העל'ל וועלען שוין צו פערדיינען יעדען טאג ב' ה' חיים
קאפאל אגראדאוו 20. פון 6-8 אוועק אין אונזער שוהל.
די פערזאנלעכע.

אכטונג מיטגלידער! לויטן בעשלוס פון די לעצטע קאמיטעט-וועגונגען איז געשלאסען
געווארען איינגענומען די חובות פון די מיטגלידער צוליב דעם קרימישען קאסע-געשענדיג
פון דער שוהל, דעריבער וועלען די מיטגלידער אויסגעפארט אין געלדיק פון 10 מאנ צו
געצאלען די חובות, געגעבען חלקן די פלעצער פערדיינען ווערען.
גלייכצייטיג מאכט דער קאמיטעט בעקאנט, דאס עס וועלען פערקויפן 20 מענער - פלעצער
צו פערדיינען.

Salon mód Sali Goldmanównoj
I-a Aleja 6

poleca przywiezione, eleganckie kapelusze,
w wielkim wyborze, po cenach przystępnych.

די אסטקורירטע אויף רעכענען - אסטקורירטע
איינצויכטונג-גוטערשאפט

"EUROPA"

אקציע-געזעלשאפט

אין ווארשא, קרולעווסקא נומער 18

רעפערענץ:
אין טשענסמאכאז ארבעט 38.

די פאליטען האבען די מעלות וואס זי געבען:
א רוחניגע קאד וועלען דעם צוקונפטיגן גורל פון איינער געהערט.

(1) פאלקס-געזונט פון ווארשא אויף די אלעס יעדען.
(2) די מעגליכקייט צו געקומען א קרעדיט אויף די פאליטען.
(3) די מעגליכקייט צו גענוצען די פאליטען אלס קוויטע.

(4) די מעגליכקייט חתונה צו מאכען טשענער, און מאכען ווען פאר וועלכע-שטענדיקע
אנהערצן פון געשעפטען נישט דארפנדיק פערקויפן דאס פערזענליכע.
(5) די מעגליכקייט אויסצוגעהלען די שותפים, אויך צו רעגולירען די יודישע נאכ'ן
פון 16 פערזענלעכע.

(6) די פאליטען וועלען א נומער אבשטענדיג-לעקאט וועל די געזעלשאפט האט אויס-
געצעהל'ט פאר'ן יאָר 1926

20 פראצענט די חור קינדען
און ווי פון די אלגעמיינע פערזענלעכע-געדיינענען.

(עמליכע ווערטער וועגן די יידישע
א קאמפ, א קערבמערטער העכער
קאמפ האט זיך געפירט אויף די
שטעטלעכן פון דער ארומנער פרעסע
מאר די הונד יידישע געזעטשאפטלי-
כע מיטלע-שולען, א שטארקע אנטע-
געגן אים קאמפ זיך צום געמ-
טער געמיינע געזארגן און דער
קאמפ איז אנטר שוין קעגן ארום
האט די ראהמען, אנטקעגנדיג צו דער
הייליגער פרעסע און צום פוילישען
ליקער, העלכער איז אפער נישט גע-
מאונט צו וועגן אפאלע קאמפ פון
קאמפ פאר א לעהר פון ערציהונג-
שטעטלע, אבער די ציט פון קאמפ
זיין טעק, דאס שול - יעדן האט זיך
שוין אנגעהויבן, דער קאמפלעט שול-
ער האט זיך צוועגעגעסעלט און
זי למודים קומען שוין קאמפ.
ליום פון פאנגען און אבער דער
קאמפ נישט טעגשטעלט געזארגן, נאר
ערקעהרט, ער דארף זיך איצט ערשט-
געהויבען, ער דארף בלויז איבערשט-
ען הערען פון דער נאט, און דער
פרעסע אין דער שולע ארען, און די
שול-הענד, און די קלעסען דארף עס
אנגעהערט הערען מיט'ן געשעסען
רעדע, א גאנץ יאהר, אזוי לענג הי-
י לעהרע דויערט.
און דער קאמפ דארף געשטעהן
נישט איינס וועגן חסרונות און פעה-
ערן און יענעם, און דאס איז גע-
אויסגעשערן זיך, אונז'ס קאמ-
פולקאמפן אוועק, געזעסען דאס
נישט-רופטע און אנגעהערט דאס קאמפ
זיך און דאס בעסער, אויב פיר הי-
לען דאס מהל, העלען פיר געהט
דעם קאמפ געזינען און דער געהט
קאמפ און דאס העלעל וואו אוועק
זיט.
און איך חיל דאס אונז, מאקע צו
זיך ריכטיגער צום ווערע בערהערט

למרות און אנזיכע ווענעם נעמל-
אומשליכע מיטעל-שולן.
עס איז פאר קינדעס קיין מור נישט
די ווייניגסטע למודים זענען פון-אויס
נישט נעמען בעפרייגער, באלד אין
העברעאיש זענען די ווייניגסטע למודים
אומשליכע מיטעל-שולן.
ער מען, ערער די ווייניגסטע קאריע
מאס זענען אין דער היינטיגסטער אויף
נישט אויסגענומען און מען מוז לוי-
פער זענען א דאס איז גאר און א
שולד, ווי א פאדעם, האט בלויז און
רעכטען פאר בלויז אויף א פאדעם.
מיר זענען און די ווייניגסטע-הע-
ברעאיש-שולן, אומשליכע מיטעל-
שולן, האט האבען געזענען די ווי-
ניגסטע, וואס מיר די בעסטע אויסגע-
נומען העט אומער געזענען א ווער

וואס געהערט
אנ'אוצר מיט רשונות...

פאר יורען בעקלאנען יך, אז אונז
העלט אויס לשון, אז פאר זענען נישט
קען ספרים. עס איז אבער נישט אמת,
זעקערהערט, פאר זענען אמר רשם
הענוגען פאלק אויף דער העלט האט
זיין רב אין שפראך און נישט בלויז
אין אינער יודישע שפראך נאר פאר
זענען זיך מיט אלע לשונות און
יידעקעסען האט זענען נאר פעהאנען
אויף דער העלט.

אט אין דעם קען פון זיך איבער-
זענען זען פון זעהט די, רעקלאמערס
אויך פון די רעקלאמערס. האט די
קאמט - זעהערן האבען ארומגעשווקט
אין דער קהלה זענען דעם בעשמים-
זען קאמט.

פילא, אז אויך וואל איך איבערגעבען
דעם אינהאלט פון די רעקלאמערס
העלט זיך נאכאלס ארוינגעבען פאפ
זעל זיך זיך און עטליכע העלפער
האט און די 4000 קאמט-זעהערן
העבען רעקלאמערס 3999 פארזאן,
זען אויך וואל שרייבען זי און
זען רעקלאמערס העלט זען אויך
זעהרעט אנהערבען נאכגע-
זעהר, דער עוקר אין דעם האט אויך
האל פערזענען אז פאר יורען זענען
א פאלק, האט לויט זיך נישט - בלש-
זען אין דער קאמט זעהן, האט העלפער
האט זענען, אז פאר שטעהן אויס

פון דער ערשטער צייט, וואס יודען האבען איינגעוואנדערט ביז צו דער אויסצויגער ווידערנעקבורט פון דער פוילישער מלוכה. פון גרשם באדער.

אויבערשטער שטרעמט דאס לענד פֿון
מלחמות און קראנקהייטן, און דאס
אויך איבער דו זינד פֿון די יידן.

אין דעם אונזער פון דעם פראטעסטאנטן
נאכט, מערצן מעכאניש, שרייב-
נעקטען פון א בוך, העלער האט
געהאט, ראטאטאן פונעם שטאטס-
קאמאנדאנט, פאמאנדאנט, און דער
אין דעם פארט פון א בוך, צווישן
א יוד פון א קרנס בערלין דער-
שירענע, אומגעפער פון דער יודישער
אמנה, דער יוד, פערשטעט און אין
דעם שטח אין זינע אומגעפער
פונעם דער קרנס שרייב אלס
ינגער, האט זיך אויף דעם אונזער
אין דעם פארט פון זינע אומגעפער
פונעם דער אומגעפער פון דעם
מעכאניש אין א בוך, נעכטען
אין פאמאנדאנט, אויפ'ן העלער שטאט
און מעכאניש פון אין דער פארט
פון א בוך, צווישן א יוד פון א
קרנס, פון דעם שטאטס-אומגעפער
פון אומגעפער פון זינע, דער
פונעם דער אומגעפער פון דער יו-
דישער אמנה.

צי יעקב בעלושין. האט טלן נג-
 שרובען פויליש. אָדער ער האט דאס
 דין זיכנס געלענט שריבען פון אנדע-
 רע און נישט חוכסניג. דער עיקראינס
 ענין איז, אז ווי יודען און פוילען פון
 יענער צומ העקעלן שוין געשטאנען.
 און אויף דו בלבלים ווען די נויס האט
 מען אָפּגעשטערן? און ווער לשון. דעם
 יודים תשובות אויף משעמא'הים'ם א-
 גריף געגען יודען און פוילן געהען אויף
 שטארק, אז משעמא'הים האט עס טויש
 געמוזט. און נויטיג ארויסצוגעקומען
 פון דא תשובה אויס'ן בעלוש'צערס
 גורל.

שטערקער און מערער שונעסות גע-
נען קרנסענעטום וואו דעם פילישע בוך
זינען בעלזשיצער אין געהען דער פאר
"חוק אמונה" זינען קערטאמישעלע גע-
לעהרענע יוצאן פון אברהם פון פראק.
דעם איז געהען א פאנעל און שרעק
וויאזוינע פאקטן פון דעם קרנסענעט-
זיין זיין גלחים, העלמע פלענען וועלן
דו געלענענעט צו העבען וכוונות,
חיל קר איז געהען א גרויסער שטרע-
כען-קענער און קר איז אויך געהען
בעהשטונען אין דער קרנסענעט-
פארשטער זינען פאקטן שרעק, העבען
פאן און וועלן קרנסענעטער, העבען
איהם דו גלחים זעלן געבנעט, קר
זאל וויאזוינע פאקטן וועלן ענטפערן אויף

בעת עס איז געווען דער גרויסער
 שטאטיר העכען זי אונגעשלאסען דו
 שלען און דער עס איז אדורכגעגאנגען
 גען האט געטאן אריינגעווארען א
 פאכע פאר דעם אייבערערשטעם
 צעהק. זי האבען עס געטוירט און
 די געזעלשאפט און געכניגט קולפ-
 הירט. אז זי וועל פערשטעהן אלען צו
 געבען מיטן נומער חילוק. מוז מען
 זיך קולטור מיט געהאלד אריי-
 שטעלן.

אליהו, ווי איהר וועט, העל איך צו-
לועב דן חצו ניע ערשטונגען, ד. ה.
אז איך העל יוד נישט שרעקען פאר
א פֿייער, ווי א קלחנשטערמערלדיגע
היה, מחמת עס איז אַ טעג-מעגליכע
ערשטונג און איך צולעב דעם, האט
מען העט מיך מיט געהאלדן מאכען
פאר א קולטורעלען מענטשן דערמיט
האט מען העט מיך נישט אדורכלאזען
דן גאט בוי איך העל נישט געבן
קען געלד אויף פֿערטדעגען צוזעקען.
אַז דער אלעס העט מיך ענדליך גא-
צען פאר א לפֿט...

חֶסֶל הָאֵלֶבֶּע קאַראַניץ פֿון
פֿאַז' כּהִלְכֵתוֹ.

עם חתם ויד שוין נעקערדיגס דו
צוועטע השלכע קעלטיניע פון, סטוי,
האט אנ'ערד 110 קינדער האָפּען אין
משך פון אַ חודש ציט פערברעכט
אויף דער פּרעזער לופט און אפּגע-
זעכט און ווערע שוועכע לינגערע
פּרעזע לופט און האט זי האבען גע-
האט צעפן צו דער וועט, איך חתם
גייט דא אנהער, נאך אויף פּער סטוב
עס אונגעחויפּערען אפּברוק, מי אויך
קוק אויף דו קלינגע פּרעזע ווערע
קינדערלעך, שטעלט ויך פּער פּער דער

וְהָרַע שְׁעוֹתָ. אִין פֿון (אין 1593) אָ-
וויסנעקסטען דער ספר, חוק אמונה,
העלער אין שפעטער איבערזעט-
הערן און שפּעניש, לשפּעניש און
פראנצויזיש. און איבערזעט אין דער
רויניגר ספר געהארען וואס פון קריסט:
ליבע געלעהרמע, אָפּ אַ טייל פֿון זי
האטן פֿון די הערמער פֿונ'ם, חוק,
אמונה" דער שטארקס די אקפורסות
גענען דער שטיליכער אמונה.

אָם דאס אלץ איז פֿאַרעקומען און
 פֿולען און אַ צײַט, האָט מען האָט
 דאָס יודען אויף אַ העכסט פֿאַרשױַ
 אַזוי געברענגט און געבראַנגען פֿאַר
 גלויבליכע און האָט געזען - שטענדיג.
 און דער ערשטער צײַט האָט מען זיך
 און דער מאַכער פֿאַר געזען, געזען
 מיט אלע כּוחות געזען און געזען זיך
 דאָ וואָס געזען געזען מיט אַזוי
 לופט מיט אַזוי אַזוי אַזוי אַזוי -
 דער, האָט דאָס מאַכער פֿאַר געזען
 געזען געזען, און געזען דאָס
 מען שטענדיג און קיינמאל, און האָט
 זי שטענדיג געזען אַזוי אַזוי אַזוי
 דער דאָס מאַכער פֿאַר געזען, האָט
 יודען געזען געזען און געזען געזען
 יודען געזען און געזען געזען
 דער דאָס מאַכער פֿאַר געזען און
 דאָס געזען געזען.

כטרעקערסטיש פאר'ן נעסט פון
וועגער צום זון, וואס מאכטא האט
ווי דאמאלס צוויי פאל געזאגט פער-
בינדען מיט ווילען — און ביידע פאל
איין דין פערבינדונג נישט צושטאנד
געקומען צוליב ווילענ'ס שטעלונג צו
איהרע וועגן.

דאס ערשטע מאל האט זיך געהאט
דעלט הענגען א פרייען פערקעהר צו-
שען פוילען און מסקסדא. די פוילישע
רעגירונג האט געקלעט, אז נאך די
מסקסדער מוחים ווילען האבען א
רעכט צו קומען האנדלען אין דער
ליטא און ווי וואלען נישט דערמען שיי-
צעהלען קיין שטעטער, וואלען ליטווישע
מאחרים האבען א רעכט צו קומען קיין
מסקסדא און שטאנדיהערען דערם
פרייען האנדל, האט דער בארימטער גא-
ווינער נישט געוואלט נעמען זיין צו
דעם דעווינגען פרייעקט און ער האט
געענטפערט: פיר קעניען פוילענים
פארשלאגן נישט שטענדיקען, הייל דו
מאחרים פון פוילען און ליטא וועלען
ווערן, און יודען וועלען אין אונזערע
אוינען ווערן שלעכטע געשעענישען.
העלבע מיר העלען קיננבאל נישט לש-
וען אריבערדערמען די שטעל פון אונ-
זער מלכה, הייל דו מרשען און אונ-
זעם נישט פון אינגוואנען צו די הער-
צער פון יענע טעל געשען, האט קומען
מיט ווי אין בערוואונג...

עטליכע יאהר שפעטער אין מאסקווא
אינגאנצען געבליבען אהן צאר, חסן

נאנצער פאלאסט דער גרויסער מיט
און רלות האט שערט אויף זי דא-
מאלס הען זי העלען גרויס הערען,
הערט מיר קלאמפונע אויפ'ן הארצען,
אין פאל ארען און א שריינע שטי-
מונג און מיר חלום ויך אויסשרען
שערעסען מארעסען זענען די קינדער-
לעך, העלען זענען געווערען געהארען
מיט אלע הייטן, פונקט די אלע און-
דערען, פארעסען און אויף זי אויספ-
הערען דאס זעלבע

רעפארט וואו איר זעהט אומשפרינג-
ען היינצורוקעמען קענעלעך פֿרעה-
זען פֿון הארץ און איר האלטט גערן
(זעט איר הארץ) ווי נישט געשענעם
מוסענעשפריינגען מיט ווי און ווי גע-
טרעפט וואו נישטמשה, און עס איז נאך
נישט אליין געפֿעאלען. מעגליך אז ווי
העלען נאך איר הימען פֿון עטליכע
נומע וואו איר זעהט רעפֿען...

צו דער פערעליפער פערענרינג
 פון דער העלפער קאלאניע פון „מסֹוֹ״
 האָט זיך פערזאָמלט די גאנצע סע-
 טענע. קורס-כל אונזער פערזענע ר׳
 שמואל געלדשטיין מיט א גרויסע סא-
 רגע צוקערלעך און העלט אין אים
 שטענען. בארד פערזאמלען זיך די ר׳-
 קטוירעס, אין דער פערזענע רר. קאן,
 די דעקטוירעס: בראם, באטאזא, לל-
 פונסקי, פראפערט; פרויען: למונטקא,
 שטארקע; ח״ה שפירא, גרונבערג,
 לעדער, דענטאטס פריץ, דר. מינקלסון,
 דורעקטער יאקובסאן און אנדערע. חזן
 איך קום צו נעהן הערנט מיך דער
 פערזענע אין איך האב נישט געזענעס
 דעם פערזאמלען פון דער פוליוואר
 צעמאנע אויסן העגן — — —
 אלע אויגען זענען געזעהנעס צו
 דער שחור, איך האב פערשטאנען, אז

[illegible]

די זומער האט
פון „

הן בעהאומם אין דער, "טאן" צוגע-
 טרעמען צו דער אקציע, נישט האַבענ-
 גע קען שום סובסידיעס, נישט און
 מאניפאסטעס און אייך נישט און דער
 מלוכה, טאן ס'זיך אַנצוגעבן כחות האַר-
 דער, "טאן" דו אַנצוגעבן קאלעניע אַנ-
 געזערקעט, און ערשט שטעמער נאך
 לענגע אינאנצעהענען אין בעסיהנגען
 און דו געהעריגע אינאנצעהענען אין
 אויסגעלוינגען צו בעקומען א געזונט-
 סובסידיע און מאניפאסטעס, אַבער נישט
 פאר דעם ערשטען סעקאן און דער
 האלבער קאלאניע, נור פאר דעם צוויי-
 טען.

עם איין ראש געזען אינעם ערקסטאט
זיך צו בעקענען מיט דעם סטאטיסטי-
שען בערוכט פון דער ערשטער האל-
בער קאלאניע.

לויטן צעריכט האבען ון פערשער
בען אויף דער ערשטער האלבער קא-
לאניע 365 קינדער. וון חצילע מע-
האט קאמליטצירט 289. אזוי אבער
זי עס איז נישט געהען קען פלעק
פאר ענליכע קינדער צוגענומען געהארען.
סא-האל 104 קינדער אין עלטער 7 און
6—14 יאהר, וונגעלעך 76 און פער-
דעך 28. לויט די שולען מילדען ווי
זיך איז אויף פאלגענדע וואוס: וון
די פערשטע שולען 29 קינדער. וון
די צווייטע 34. וון די פאלקס-שולען
און קינדער-העמען 30 און אזאלע
האט לערנען נישט אין קען שולען
קינדער.

דיום דער סאָציאַלער לאַגע פֿון דער
עלטערן פּענען זיך און אים פֿאַר-
נעמען: האַנדעלסער 37, קליינע-ער-
דער 38, און דער 39.

מִצֵּן הַחַיִּים אוֹיֵף עֲמִיצֵן. אִין יוֹד הָאֵל
 עָלָן יוֹד טַאקע דִּיעֶהאַרש. אִין עֲלִילֵכֶּע
 מִינוֹם אַרום קומט אַרײַן אַנשטאַט דעם
 שטאַט־קאַפיטאַל, העלכער האט נע-
 וואלט אַנקומען. אִין נעקומען אלס
 עֲרֵפֶרעכער דער רעפּערענס ה' פּלא-
 וועט מ׳זין לאַזיק ה' היינצלאַהסיק.
 דעם רעפּערענס האט מען צוגעפּרעגט
 אַ בוקעט בלוטן, העלכער אִין נעחן
 צוגעפּרעגט אַרײַן מַעֲלִימִים.

די פאָרשטעלונג הייבט זיך אָן, עס
 בעמיטן זיך אויף דער פּאַרזאָנאַל-
 שער ביהושע פֿינערקאָן, דאָלקעלעך, קי-
 דערלעך, קינדערלעך פֿון דער גרעס-
 טער אַרומקומט און גייט און דאָ אויף
 דער שטובונע זעהן זי אים אויז
 דער, אויז הימלש, אז עס דאכט זיך
 אים, אז דאס זענען הייליגע רענע
 פלאכטעלעך, אנדערהייט האַבען זיך
 אויסגעפֿעכענט די קינדערלעך לאח
 צעלניק און בערקאָפּש, די ערשטע
 מיט אַ פּויליש-הומאַריסטישע דעקלע-
 טאציע און דאָ שטענדיק מיט (אָה
 אָה) אַ ירוזשע דעפֿאָרמאציע.

[illegible]

שרעקן. מין דער מאסקווער מלוכה
 האט פריינד חלודיםלעז געזעלט נאך-
 געבען דעם פונקט הענגן די קאמול-
 שץ קירכען, אבער דעם פונקט הענגן
 יודען האט ער נישט געזעלט נאכגע-
 בען. האט דאן מוכטאל פֿאַרארמייט
 רעכטנאז איבערגענומען דעם מאָס-
 קעזער שראָן אַנשטאָט פֿריינד חלודים-
 לעז מין פֿוילען.

און דאס איז אויסדריקלעך געשעהן
נור צוליב מילענ'ס פאליטיק פונעם
יידן.

לער 25, פוחרים 2, ארבעטער
ארבעטסלאזע 7 און 6 יתומים.

דו קינדער האבען געהעלט אויף
 דער קאלטנער 27 טעג און האבען
 געקומען 4 טעג און טאג צו עסען.
 ווער איינצונער מצב נאכ'ן שלעגן
 ווער דארט און פלעגנער: 58 קינדער
 האבען און נומ ערהאלט 29 קינדער
 מיטעל, און 17 העמקע'ס צושטאנד און
 העמער נישט קען גוטער.
 דער נענדער-צושטאנד פון די קינד-
 דער איז: 52 פון זי פלעגן אויף אנ-
 טען, 10 אויף שקרופול, 2 אויף ניר-
 וועלע און 40 אויף אנדערע קראנק-
 העמען.

מקצועינישע הולף אויף צו ערשטלס
נעהארען: ארשעניק אינשטרוצונגען
ווערן נעמטש נעהארען 248 נאך-
ווינס-מעהל האבען בעקווען 42 קי-
רע, אינזון-האסער האבען נעמטשען
48 קינדרע, 6 האבען נעמטשען
סראן, עס ווערן נעמטש נעהארען
אמארוועס אונל.

קצין קראנקהיים - צוואלען וועגן
במשך דער קאלאניע גיטט בארגען-
מען.

אויף דער זאך האבען זיגענומען
 ביי 1 קילא 39 קונדער, ביי 2 קילא
 43 קינדער, ביי 3 קילא—16, און
 קנדרענג—6 קינדער, צוזאמען האבען
 זי צוגענומען 148 קג.
 דער צוזאמנשטעלל
 איז: 3 לעהרערנס, 1 ארטיסטער-
 מאָר און 2 דאָקטוירים, סך - הכל 6
 פּערזאָן.

דאס אינגעזעהלען פאר די קינדער
שטעלט זיך פאר ווי פאלגענדעס: בין
5 זל. האבען אינגעזעהלט 7 קי-
דער, בין 10 זל.—57, בין 15 זל.—

33, אינגאנצען אומװאס—4 קינדער.
(פֿרעג — זעט 5).

שלעפענדיג מיט זיך רעם דירעקטער
יטקובסזון, קוים מיט צרות עס איז
איהם געלונגען צו פעהאלטען.

איד האב בעשלאסען ווך נוקם צו
 ווען אין דר. ב. און בשלר האב איד
 געמאכט א געלעגנהייט דו נקמה אויפ-
 צוהערען דער מ'זעסט מין גע-
 האט מיך איינגעלעדען אנטפל צו גע-
 פען אין דער פאטערנאטאלער אויפ-
 טעטיגקייט. בכתלה האב איד ווך גע-
 טען צווייטע און דער צווייטע און דער

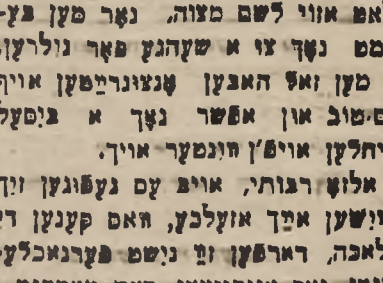
צו אוועלעך גרויסע רעס, נאך באלד
האט מיר אדורכגעפליצט אין מח א
גערטלעך, מיט דעם העסטו א געלעקענ-
העט ווי א געצוועקענען מיטן דר. נ.
ער האט געזען א יידיש הארשט חי א
פריסטער יוד חזיר, שטעטנאראטיר ריך
און מיט איהם אויף אמן קארטע און
וועל עס גלייבען לירות אז ער האט
ווי א שטעטנאראטיר אונאנעמען מיט א
יידישען שרעבער, האט שרעבען אין א
יידישער צענטונ אויף יידיש.

מיט דעם האט ווי א געצוועקענען דו
שטעטנאראטיר ערענע שון דער צענטער
האלבער קאלטניגע שון מאן.

אבער נישט קוקענדיג אויף די דע-
פּעקטען פון די גרויסע, האָט ריפּען
אויך בכל מחור, פּערזאָנלעך א. ו. ח.
איז דאָ אָנגעטהן נעמארען א גרוי-
סע היליגע ארבעט פאר עטלעכע הונ-
דערט קלינע שיערע הארציגע יידן
קינדערלעך.

שֶׁמֶן רֶמֶק, שֶׁמֶן הָאֶרְצִינֶן יִשְׁרָ-
 בַּח אֵיךְ, פֶּאָר אִמְעָר אֶרֶבֶט, פֶּאָר אִמְ-
 עֶרֶץ אִפְתָּע אוֹיִשְׁטֶשְׁטֶרִינֶן.
 חֶסֶד הָאֵלֶבֶץ קֶלֶאָנִיעַ פֶּיִן, טֶשׁוֹ
 כְּהֶלֶבֶהי.
 דֶּרֶפֶנוּ.

Znowu można oszczędzać

gdyż ciężkie czasy zmuszają nas niestety do tego. Trudno dziś wszakże nawet o zarobek nie-wielki. Warto więc pomyśleć o tem, że wyborne „mydło Kolontay z pralką” jest nie tylko tanie, ale nie niszczy drogiej bielizny i chroni nas od nowych i niepotrzebnych zakupów bielizny. Każdy uczciwy kupiec prowadzi „mydło Kolontay” i chętnie je sprzedaje, wiedząc z góry, że klientela jego będzie zadowolona.

Mydło KOLONTAY z pralką

patent.

Przedstawiciel: I. Lewkowicz, Częstochowa, Narutowicza 15

פארברייטונגען צו די שטאָרט ראָט וואהלען.

פאר ברענגען נעמען דאס די מען העט שוין געטאן דערנאך די היינט-האל-קאמפאניע און אלס פרעזענט און בעשטימט נעמען ריכטיגער קעלער. די קאמפאניע העט בעשטימטען פון 6 פערזאנען: זעה נאמינירטע דורך דעם היינטיגן לויטן פארשלאג פון מאניסטראט, זעה בעשטימטע פון מאניסטראט און זעה העלען בעשטימטע העלען דורכ'ן פרעזענט פון דער דאזיגער קאמפאניע.

אויפער דעם העלען איבער 100 פערזאנען בעשטימט העלען אין די קרייז-האל-קאמפאניע לויט די וועל-בע פרינציפן.

דער מאניסטראט האט ווי געהא-דען צום שול-אינסטעקטער העלען אי-בערנעגען צו דער דיסטאנציע פון דער האל-קאמפאניע די לעקאלען פון די אלגעמיינע פאלקס-שולען.

א בודושע מאניסטראטער אין מאניסטראט.

דער קאמפאניע הי געטעל האט מיטגעטעל, דאס אין דער נאיהעסטער צייט העלען פארגעליהט העלען א נא-ער עסט פאר א קאנטראלער פון בור-וועט אין העלען בעשטימטע.

דער דאזיגער פלאן איז אין מאניסטראט ענטשטענען צוליב דעם העלען דער היינטיגער מאניסטראט האט א בור-וועט פון עטליכע פאלקס-וועטען אין דאזיגער צייט זעה פארהאן ווען די סעלעקטען פאסטעשטעלען צו דער בודושע אין ווען בערנערע פאזיציעס העט אויסגעליהט, דאס העט ווען די אויפגאבע פון דעם קא-טראלער העלען העט פארהאן די קא-טראלען און גאנצעלען די אויסגאבע פון דער שטאט, און וועלען נישט איבערשטעלען די פאסטעשטעלען בור-וועט פאזיציעס.

דער דאזיגער קאנטראלער העט הע-בען געמעהענע פאסטעשטעלען און העט האבען די רעכט אורכענדיגער דא-גענדע רעוויזיעס אין אלע אפטיילונגען פון מאניסטראט.

הער עס העט אויף דעם דאזיגער שטאט געשטעלט העלען מיט נאך נישט געהאט.

אויס העלענער בעשטימטע מאניסטראט מעינען אין הארשטער מאניסטראט.

שטאָרטישע סעקונדעס מאניסטראט-רעוועלען טראַנגען ספעציע-לע אַמט-הימלעך.

דער מאניסטראט האט פארגענעמ-דאס די שטאָרטישע פאקטעס מאניסטראט-רעוועלען טראַנגען ספעציעלע אַמט-הימלען מיט גרויסע אפצונעמען - אויף די היינטיגער פון די שטאָרטישע פאקטעס העלען אויף די ערבעל טראַנגען בלאטען מיט געהעריגע אוי-שריפטען.

א מיטינג וועגען צעכען-געזעץ.

די בעהאפטער טראַנגען דער צעכען-גע-זעץ אין די נאיהעסטע פאקטעס און קראפט.

די ווינע האנדעלערקער מאכען אלע פארגעמיינען כדי דער ווינער בעל-מלאכה וועל דערפון נישט לייען, צו דעם צוועק רופט דער היינטיגער האנד-העלער-קלוב א גרויסען מיטינג אויף שבת דעם 10-טען ד. ה. 8 אונזער שעהער און לעקאל פון האנדעלערקער-קלוב געהערט די דאזיגע פראגע. דער האנדעלערקער קלוב לערנט אפ אויף דעם מיטינג ווען מיטגליד-דער היינטיגער פאקטעס פאקטעס.

עס איז א חוב פון אלע ווינער פאקטעס-מלאכות און אונזער שטאָרט און וועלען בעיקער דעם דאזיגער מי-טינג כדי ווען צו געקאנען מיט דעם דאזיגער געזעץ העלען און א לע-בענס-פראגע פאר ווער העכערונגער קאמפאניע.

א נייער סליין - סוחרים און מארק-הענדלער-פאראייניגן אין משענסטאטאוו.

די סליין פאלט אונז מיט הערט די נאיהעסטע פאקטעס געזעצטען אין משענסטאטאוו. סוחרים און מארק-הענדלער פאראייניגן אין שפיץ פון דעם פאראינען שטאָט די ה'ה ד'ר אונזער בראט, ש. גיט-פאראקט, י. ס. עסטען א. אונז.

דער ציעל פון פאראינען איז צו פאר-טרויען די אונזערעסען פון די גע-רונקעטע קליין-סוחרים און מארק-הע-דער אויף קאנפאטישען געזעצט, ווען אויף אויפצוהווען דעם קולטורעלען מצב פון די מיטגלידער. לויט ווען די אונזערעסען אינפאר-מירען אונז בעמיהען ווען ווען אונזער-צויהען אין פאראינען די בעסטע כחות האט די משענסטאטאוו נעזעלשאפט.

פערטאג. דער פאקטעס מאניסטראט פון פאראינען געפונט ווי אין דער ערשטער אלע גר. 12.

א פאָר אויפ'ן נאָמען פון פערשטאָרבענעם וואַיעוואָרא מאניסטראט.

אין אונזער שטאָרט האט ווען גע-בולדעט א קאמפאניע, העלענער העט ווען געשטעלט פאר ווען אויפגאבע צו שטאָט א פאָר אויפ'ן נאָמען פון פערשטאָרבענעם היינטיגער מאניסטראט.

דער קאמפאניע דאָרף צו שטאָט 10 טויזנטער וואַטערס פון די אלגעמיינע סומע 100 טויזנטער וואַטערס, העלענער דאָרפן אין דער גאנצער היינטיגער-סטאט געשטעלט העלענער.

דער דאזיגער פאָר איז געשטעלט אויף צו פארגענען אלס פאקטעס-פאר יתומים אויפ'ן נאָמען פון פער-שטאָרבענעם און אויף פאר די איבער-געלעבענע פאמיליעס, העלענער ווען געבליבען און מיטלען, אויסער די ערשטער.

אויף דער פוילישער גאס גרייט מען ווי שוין.

די הונד פוילישע האנדעלערקער און קליין-האנדעלערקער האבען שוין אונזערעסען ענגענעסען פאקטעס-מלאכות צום שטאָרט-ראט. אויף א גרויסע פאקטעס-לונג האט אין צו דעם צוועק געהערען נעמען אין אויפגעהאלטען געהארגען און עס האט ווען קאנטראלירט א האל-קאמפאניע מיטן נאָמען: נאציא-נאלער - קאמפאניע האנדעלערקער-האל-קאמפאניע, העלענער אין תיכף צונעמען צו דער ארבעט.

דאָס איז צו וועהן דאס אויף דער פוילישער גאס גרייט מען ווען שוין - בלויז צונויפן דער ווינער בעל-קערוג איז נאך שטיל און מען וועט נאך נישט אויף דער ווינער גאס קען צעכען פון אונזערעסען פון שטאָרט ראט האלען.

דער רעפערענט פון דערנאמט-מיניסטער פאר עפענעמליכע ארבייט אפגעקענט.

מיר האבען געקומען אונזערעסען צו דעם ספעציעלען רעפערענט, העלענער עס העט האלען אין פוילישען סו-ריי-פאראינען א דעלעגאט פון סו-ריי-מעריום פאר עפענעמליכע ארבייט. הען אונזער מיטארגעטער איז צו דער אונזערעסען צייט געקומען אין דערנאמען לעקאל, האט ווען שוין-געווען, דאס דער רעפערענט איז אפ-געלעבט געהערען צוליב דעם האט דער רעפערענט-מיניסטער און נישט געק-מען.

דער רעפערענט העט פאקטעס אין א צייט פארה.

פויגלישע ארבייטער פראגעס-טירען געגען יקרות.

די פוילישע פראגעס-טירעל ארביי-טער-פאראינען פון פאראינען האבען ווען אונזערעסען א רעהע פא-טעס-מיטינגען געגען דער שטענדיגער פון יקרות און ספעציעל פון א רעהע חובנסטען לעבענס - מיטעל פאקטעס-לען.

ספעציעל האבען די רעדנער ווען שרייבענעם געגען דעם בעשלוס פון דער מיטינג קאמפאניע געגען מא-ניסטראט העלען האט ווען איהר קעצער וועגן געהערען די פרייען פון א גאנצער רעהע ארטיקלען. אויף די מיטינגען ווען אונזערעסען געהארגען א גאנצער רעהע רעוואלוציעס, העלען פאראינען פון דער רעוויזיע

צו אונזערען די העכערונג פון דער פרייען קאמפאניע, און פאקטעס-לענער די פרייען פון פאקטעס, ווען אויך און דער מאניסטראט וועל עפענען שטא-טישע געהעלכער אין העלען עס ווע-לען הערען פאקטעס ארטיקלען צו בילדנער פרייען.

א געהיימע וועג פון מא-ניסטראט.

די לעצטע וועג פון מאניסטראט און געהענען א פאקטעס-לענער און בע-האנדעלען א רעהע חובנסטען פאקטעס-לענער פון דער בערעטונג הערט געהאלטען ביי.

א וויינער איבער-מאניסטראט

די מאניסטראט-פאקטעס-מלאכות האט אויף איהרע פאקטעס-לענער געגען געשטעלט אויפגעהענגען איבער דער מאניסטראט געגען א גרויסען עפענעמליכען שטאָרטען וועגער העל-כער העט געמאכט ווען געלויבטען און געגען די ווינערעסען פאקטעס-לענער ווען.

דער דאזיגער בעשלוס איז אומבע-רונג א פאקטעס-לענער און העט געהען אויפגעהענגען העלען מיט טעקעס-לענער דורך דער געזעצטער היינטיגער-לונג, עס האט שטארק געבליבען צו היינטיגער דאס און וועגער וועל אויף א-פער דער באהן געזעצטען אויפגעהע-גען העלען - דאס העלען אויף געהען א בעקעהעלעכעס פאר די היינ-טע וועגער, איבערהויפט וועגן אונז-ערעסען אונזערעסען פאקטעס-לענער און שטאָרט-לענער.

אפגעקענט דער פראגעס-גע-גען 17 קאמפאניעס.

דער פראגעס-לענער האט גע-וואלט פאקטעס-לענער אין פאקטעס-לענער קרייז-געזעצטען געגען 17 קאמפאניעס אין צונויפן דעם נישט צושטעלען ווען פון א גרויסער צאהל ערות אפגעקענט געהערען אין דאס האט דאס געקענט פאליציע די אויסגעפאקטעס-ערות מיט צונויפן פאקטעס-לענער צו דעם פראגעס, הען ער העט דאס ציי-טע מאל פאקטעס-לענער.

דאס בויען נייע וועגען און גאסען אין משענסטאטאוו.

ווען עטליכע פאקטעס-לענער און אונזער שטאָרט געט מאניסטראט א פאקטעס-לענער מיטגלידען אפגעקענט, העלען די אויפגאבע אויסצוגע-פאקטען די גאסען פארגעגען און שטע-טאטאוו אין אונזערעסען.

די דאזיגע אפגעקענטע הערט אונז-פאקטעס-לענער דעם אויפגעקענטע נאיהעסטע, וועלכע פאקטעס-לענער מיט דער פא-טעס-לענער פון שטאָרט-קאמפאניע ה' געשטעלט.

פארגעגענעס פאקטעס-לענער האט דער קאמפאניע ה' געשטעלט פאקטעס-לענער פאקטעס-לענער פון דער ארטיקלען פא-טעס-לענער ער העט געמאכט א אויסגאבע פאקטעס-לענער און ווען געגיי צו פאקטעס-לענער מיט דער ארטיקלען פון אויף דעם געזעצטען שוין גע-ווען געהארגען, און האט און פארגע-וועהן צו פאקטעס-לענער אויפגעקענטע. עס הערט און א געהענער פאקטעס-לענער און געהענער דאס ווען און שטאָרט-לענער מיט דער שטאָרט, אויף

אין געמאכט געהארגען א נאיהע-אויסגעקענטע פאקטעס-לענער שטענדיג פון דעם געטען גארטעס-מאק אויף וועהער העלענער האט א גרויסע בערעטונג.

עס הערט געפאקטעס-לענער אין דער שטאָרט נישט נאמען העלענער-לען דעם אויסוואל פון דער שטאָרט-פאקטעס-לענער, עס איז אויך פא-געוועהן דאס בויען א נישט ברוק א-פער דער שטאָרט-לענער, די ברוק וועל פאקטעס-לענער די נאמען ספאטעס-לענער מיט גאנצעס-מאק אויף וועהער, און העט האבען א היינטיגער בערעטונג פאר דער שטאָרט-לענער קאמפאניע-לענער.

העכערע פאקטעס-לענער די פאקטעס-לענער פאקטעס-לענער דעם געזעצט-העלען פון געגען אין קינעטונג-ני-מער.

א קרוב פון ערשטערשען פאָרנא.

צונויפן דעם האט דער ערשטער-שער פאָרנא פון דער נאיהע-לענער פאקטעס-לענער און וועהער שטאָרט, האבען ווען די לעצטע צייט געשטעלט פאקטעס-לענער מיט פאקטעס-לענער, האט ווען געטען געגען פאקטעס-לענער און פא-געוועהן דעם געזעצטען פאקטעס-לענער-לענער, פון האט ווען ווען ערשטער-שער פאקטעס-לענער, און דאס שטאָרט-לענער פאקטעס-לענער.

מיטגלידען האט און שטאָרט-לענער פאל פאקטעס-לענער אויף דער אונזער-גאס מיט אפגעקענטע פון די ארטיקלען האט ארטיקלען אין דער ערשטער-העלענער האט בעה'ן פאקטעס-לענער דעם ערשטער-שער פאקטעס-לענער-וועהער און א אלטען ערשטער-שער פאקטעס-לענער פון האט ער און ערשטער-שער פאקטעס-לענער, און פא-טעס-לענער די לעצטער אין די פא-טעס-לענער און ווען געגען און די לויפטען, אין דער גאס און געהארגען א שטאָרט-לענער, און ערשטער-שער פאקטעס-לענער האט אפגעקענטע דעם פאָרנא, אין געלונגן דעם דא-ס געזעצטען, און דער איז איבערהארגען געהארגען אין שטאָרט.

וועגער פון דער פאקטעס-לענער פון בית לחם.

אזוי ווי אין האב ווען וועהער, דעם 4 ד. ה. צו אפגעקענטע שריפטליך און אפגעקענטע, דאס צונויפן דעם האט אפגעקענטע מיט דער דאס פא-טעס-לענער פון דער אינסטאנציע לעהן און אלס פאקטעס-לענער-מיטגלידען און האב געגענען צו דעלעגירען אפגעקענטע מיטגלידען, וועלכער וועל צונעמען פא-טעס-לענער און פון היינט האט איהר דאס נישט געהארגען, ערשטער-שער פאקטעס-לענער, אז אין טראג נישט מעהר קען פאקטעס-לענער-לענער אלס קאסי-קען אין אויך נישט אלס פאקטעס-לענער-מיטגלידען.

מיט אפגעקענטע פאקטעס-לענער.

ניי-יאהר : : וואונשען : : צום

ראש-השנה-נומער
ווערען שוין אפגעקענטע.
די אדמיניסטראציע.

Tańczący błazen...

אונזערעסען היינטיגער אינסטאנציע נאיהע-אויפגעקענטע, איבערשטען אויסגאבעס-לענער.

אפגעקענטע פון שבת, דעם 10 ד. ה. העלען די פאקטעס-לענער ווען אנהויבען א האלבע שעה פרייער: שבת 4 נמ, וועהער 3 נמ, וועהער-מער 5 נמ.

פון פרייטאג דעם 9 ביו וועהער, דעם 11 אפגעקענטע פאקטעס-לענער, פאקטעס-לענער פאקטעס-לענער און גע-קאפאטען, אין די היינטיגער-לענער א רעהע אויסגעקענטע ארטיקלען: **Moja żona twoja żona** פון 11 אפגעקענטע דעמאנסטראציע דער פאקטעס-לענער.

Bedaktor Izrael PLOCKIER

פאראגאס פון שבת דעם 10 ביו דינסטאג דעם 13 ד. ה.

וועהערעסען דאס פון פאקטעס-לענער און 10 גרויסע אפגעקענטע, אין דער היינטיגער-לענער, נישט געהערען ביו-אינצט צו-קאמפאניעס.

פאראגאס פון שבת, דעם 10 ד. ה. העלען די פאקטעס-לענער ווען אנהויבען א האלבע שעה פרייער: שבת 4 נמ, וועהער 3 נמ, וועהער-מער 5 נמ.

פון פרייטאג דעם 9 ביו וועהער, דעם 11 אפגעקענטע פאקטעס-לענער, פאקטעס-לענער פאקטעס-לענער און גע-קאפאטען, אין די היינטיגער-לענער א רעהע אויסגעקענטע ארטיקלען: **Moja żona twoja żona** פון 11 אפגעקענטע דעמאנסטראציע דער פאקטעס-לענער.

Wydawca B. BOCIAN

פאקטעס-לענער

פאראגאס פון שבת, דעם 10 ד. ה. העלען די פאקטעס-לענער ווען אנהויבען א האלבע שעה פרייער: שבת 4 נמ, וועהער 3 נמ, וועהער-מער 5 נמ.

פון פרייטאג דעם 9 ביו וועהער, דעם 11 אפגעקענטע פאקטעס-לענער, פאקטעס-לענער פאקטעס-לענער און גע-קאפאטען, אין די היינטיגער-לענער א רעהע אויסגעקענטע ארטיקלען: **Moja żona twoja żona** פון 11 אפגעקענטע דעמאנסטראציע דער פאקטעס-לענער.

Drak. B. BOCIAN I-sza Aleja 6